

3.5.2 HYSE I NORDSJØEN/SKAGERRAK OG KATTEGAT

Odd Smedstad

odd.smedstad@imr.no

► Status og råd

Ifølge ICES er bestanden i god forfatning og høstes bærekraftig. Gytebestanden er godt over føre-var-nivået, og fiskedødeligheten er for tiden godt under. Årsklassene 2001–2004 er alle beregnet til å være langt under gjennomsnittet, mens 2005-årsklassen er noe sterkere. 2006-årsklassen ser også ut til å være svak. Denne dårlige rekrutteringen vil medføre en nedgang i gytebestanden i de nærmeste årene.

ICES anbefaler at den vedtatte forvaltningsplanen følges. Dette innebærer landinger på 49 300 tonn i 2008 (utkast ikke inkludert).

Fiskeri

Forvaltningsmessig blir hysebestanden i Skagerrak–Kattegat og bestanden i Nordsjøen holdt atskilt. Vi regner med at ca. 6 % av beregnet kvote kan tas i Skagerrak–Kattegat og ca. 94 % i Nordsjøen. EU disponerer 77 % og Norge 23 % av

totalkvoten i Nordsjøen. I Skagerrak–Kattegat blir Norge vanligvis tildelt ca. 4 % av totalkvoten.

Totalkvotene fastsettes gjennom årlige forhandlinger mellom EU og Norge. For Nordsjøen har partene blitt enige om en forvaltningsplan som i hovedsak tilsier et uttak på 26 %. Totalkvotene for 2008 er på 46 444 tonn i Nordsjøen og 2 856 tonn i Skagerrak–Kattegat. Av disse disponerer Norge henholdsvis 10 682 tonn og 120 tonn.

I 2006 var totalkvoten i Skagerrak–Kattegat 3 189 tonn, men bare 1 536 tonn ble fisket. Av dette tok Norge 113 tonn. I Nordsjøen var totalkvoten 51 850 tonn, 53 218

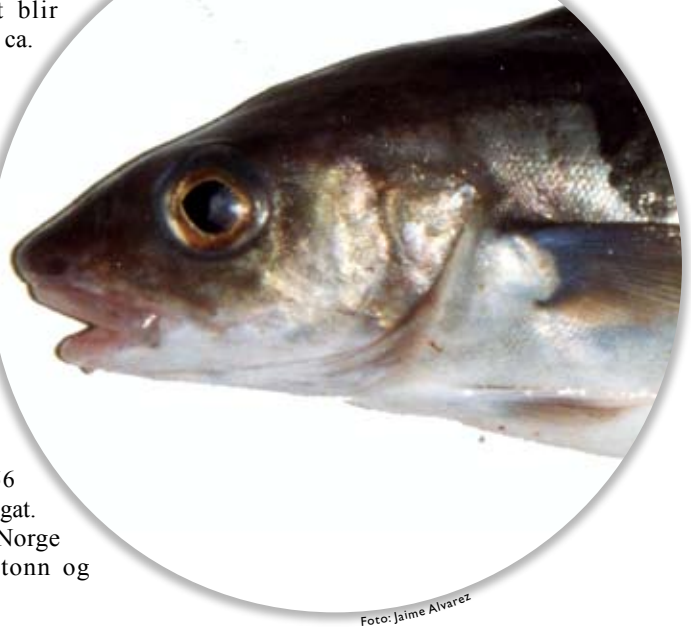
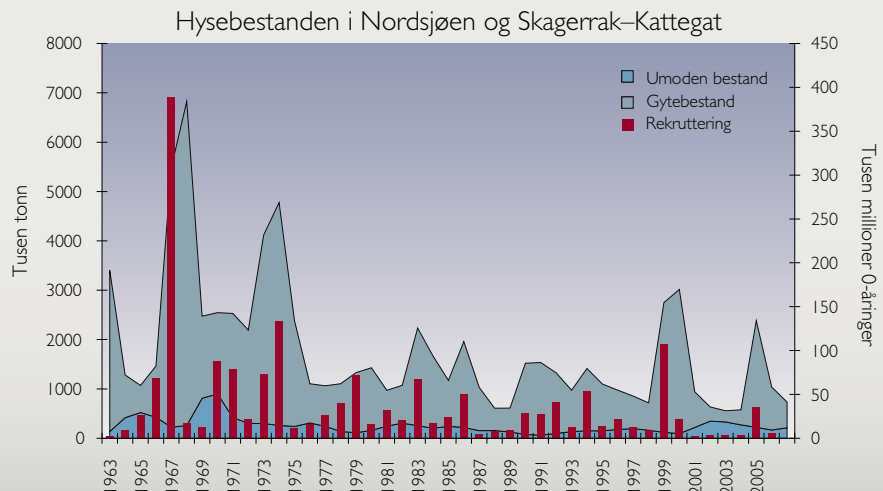

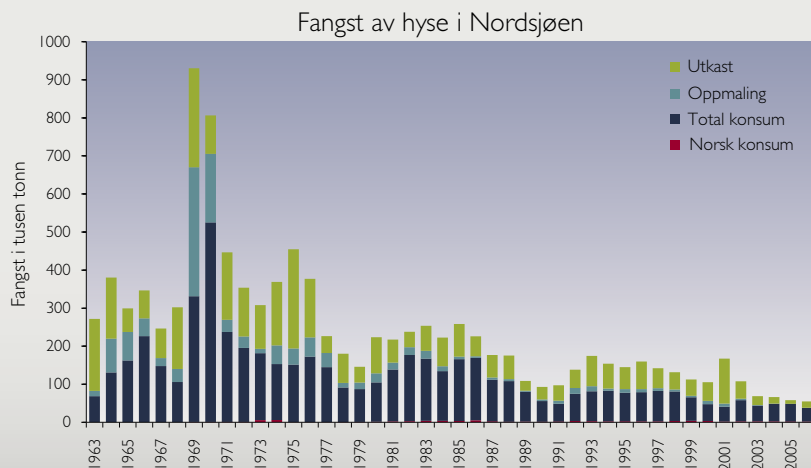
Foto: Jaime Alvarez

Figur 3.5.2.1

Utvikling av totalbestand (mørkt + lyst felt), gytebestand og rekruttering som 0-gruppe for hyse i Nordsjøen/Skagerrak–Kattegat. Development of the total stock (dark + light areas), spawning stock (dark area) and recruitment as 0-group (bars) of haddock in the North Sea/Skagerrak–Kattegat

Figur 3.5.2.2

Utviklingen av rapportert fangst av hyse i Nordsjøen. Norsk fangst er så liten at den ikke synes i figuren. Data for norsk fangst mangler før 1969. Development of reported catch of haddock in the North Sea. Norwegian (red), human consumption (blue), industrial by-catch (turquoise) and discards (green). No data of Norwegian catch before 1969.

Hyse

Melanogrammus aeglefinus

Familie: Torskefamilien (Gadidae)

Andre navn: Kolje

Maks størrelse: 60 cm og 4 kg

Levetid: 15 år

Leveområde:

Nordsjøen/Skagerrak–Kattegat

Gyteområde: Sentrale Nordsjøen

Gytetidspunkt: Mars–mai

Føde: Bunnndyr, sildeegg og fisk

Nøkkeltall:

KVOTERÅD FOR 2008: 49 300 tonn

TOTALKVOTE/NORSK KVOTE¹ 2006:

55 039 tonn/12 060 tonn

TOTALFANGST¹/NORSK FANGST¹ 2005:

54 753 tonn/1 908 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2006:

21 mill. kroner

¹ Nordsjøen + Skagerrak–Kattegat

tonn ble fisket, og Norge landet 1 795 tonn. For 2007 var totalkvoten i Nordsjøen 54 640 tonn, hvorav Norge disponerte 12 567 tonn. Ifølge foreløpige tall var totalfangsten i 2007 på ca. 32 000 tonn, og Norge tok 1 900 av disse. Dersom man greier å holde seg til forvaltningsplanen i årene framover, vil fisket være bærekraftig.

Hyse blir fanget sammen med bl.a. torsk og hvitling i alle typer redskaper, og Skottland står for over 80 % av landingene. Til tider kan utkast av småfisk være større enn landingene. Andre nasjoner som fisker hyse er bl.a. Norge, Danmark, England, Tyskland og Frankrike. Over halvparten av de norske fangstene blir fisket med trål.

North Sea Haddock

ICES classifies the stock as having full reproductive capacity and being harvested sustainably. SSB in 2006 is estimated at 238,000 tonnes. SSB is above the B_{pa} . The stock is still dominated by the strong 1999 year class and the 1995 year class is also estimated to be above average. Fishing mortality in 2006 is estimated at 0.49, which is below F_{pa} . The agreed management plan ($F=0.3$, 26% and quota change not greater than 15%) would imply a catch in 2008 of 49,300 tonnes. EU and Norway agreed on TACs for 2008 of 46,444 tonnes in the North Sea and 2,856 tonnes in Skagerrak–Kattegat.

Fakta om bestanden

Nordsjøhysa gyter i perioden mars–mai i de sentrale delene av Nordsjøen. Oppvekstområder er kystnære områder i Moray Firth, rundt Orknøyene og Shetland og langs eggakanten på ca. 200 m dyp fra Shetland til Skagerrak. Hysa produserer med ujevne mellomrom meget sterke årsklasser.

Hysa spiser hovedsakelig bunnndyr som børstemark, muslinger og slangestjerner, men tobis og sildeegg står også på menyen. I Nordsjøen blir hysa kjønnsmoden når den er to til tre år gammel, og den

er da ca. 28 cm lang. Fem år gammel er den 38–45 cm lang.

De siste 50 årene har utbredelsen av nordsjøhyse endret seg. Tidligere fantes det ganske mye hyse sør i Nordsjøen, men nå lever mesteparten nord for en linje trukket mellom Newcastle og Hanstholm.

Hysa er en typisk bunnfisk. Den finnes på begge sider av Atlanterhavet og er oppdelt i de samme bestandene som torsk, bortsett fra at det ikke er noen hysebestand i Østersjøen.

3.5.3 HVITTING I NORDSJØEN OG DEN ØSTLIGE ENGELSKE KANAL

Odd Smedstad

odd.smedstad@imr.no

► Status og råd

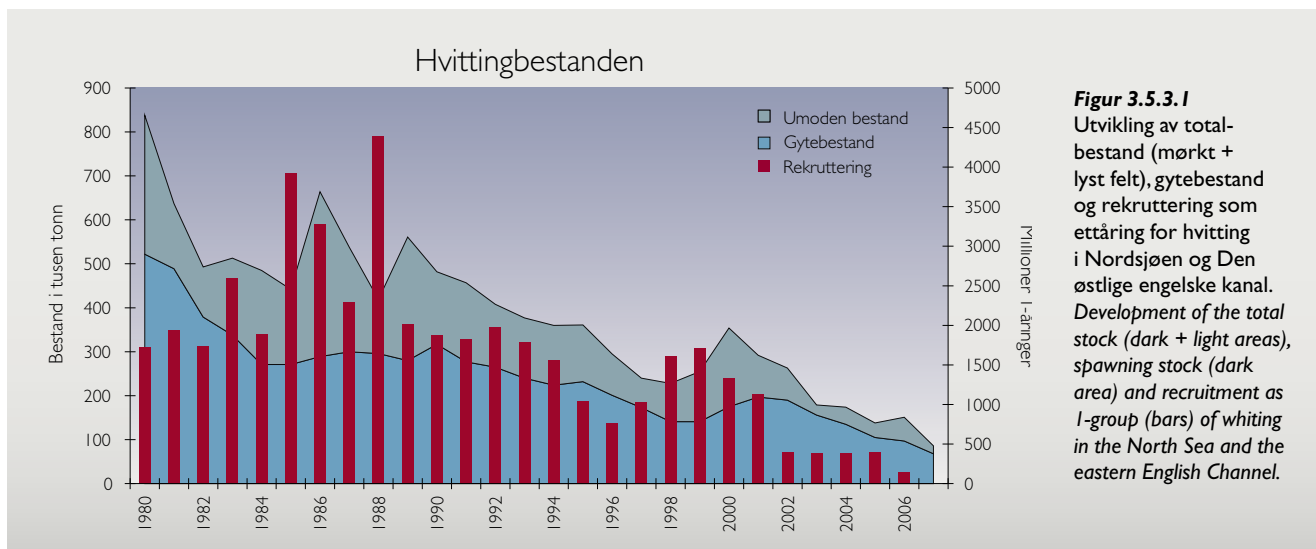
Tilgjengelig informasjon er ikke god nok til å vurdere gytebestanden i forhold til føre-var-nivåene. Bestanden er nær det

lavest beregnede nivå noensinne (Figur 3.5.3.1). Landinger og fiskedødelighet er fortsatt på et lavt nivå.

ICES anbefaler at konsumlandningene i 2008 ikke må overstige gjennomsnittet for 2004–2006 på 5 000 tonn.

Fiskeri

Av totalkvoten i Nordsjøen disponerer EU 90 % og Norge 10 %. For 2008 har EU og Norge blitt enige om en totalkvote på 17 850 tonn, hvorav Norge disponerer 1 785 tonn.

Figur 3.5.3.1

Utvikling av totalbestand (mørkt + lyst felt), gytebestand og rekruttering som ettåringer for hvitling i Nordsjøen og Den østlige engelske kanal. Development of the total stock (dark + light areas), spawning stock (dark area) and recruitment as 1-group of whiting in the North Sea and the eastern English Channel.